

Jesus sagde nu til de jøder, som var kommet til tro på ham ... - hvad sagde han til dem? – I har Djævelen til fader ... I hører ikke, fordi I ikke er af Gud ...

Til det siger Rosenius: *Vi ved om vor daglige synd, vi ved om, hvad Satan har i sinde, og vi frygter muligheden af, at vi helt skal falde fra og gå glip af Guds himmel til sidst. Vi må ofte i lange tider savne Guds følbare nåde og nærvær, mens Satan retter sine gloende pile mod vores bævende hjerte. ... Vort liv ligner soldatens: aldrig tryk hverken nat eller dag, altid i fare for nye angreb, fornyet kamp. ... Men der kommer en dag, da jeg glad skal sige hele hæren af indre og ydre fjender farvel.*

Derfor er emnet i dag **forsagelsen** – som er højaktuelt, også i dagens Danmark!

Jeg forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

(Og *Katekismus Updated* skriver) Det vil sige: Jesus Kristus har sejret over Djævelen. Derfor siger jeg nej til Djævelen og alt, hvad der kommer fra ham, uanset hvordan det møder mig.

Se, forsagelsen er jo ikke en del af selve trosbekendelsen. Den er netop en forsagelse og ikke en bekendelse af troen. Den hørte oprindeligt sammen med dåbsritualet. I nogle af de ældste bevarede dåbsritualer – fra omkring år 220 – skulle dåbskandidaten vende sig mod vest og sige ja til forsagelsens ord, som bl.a. var et nej til hedensk afgudsdyrkelse. Derefter skulle han eller hun vende sig mod øst og sige ja til Den apostolske Trosbekendelse.

Den danske folkekirke er i dag en af de få kirker, der har bevaret forsagelsen i forbindelse med trosbekendelsen. Den var lige ved at blive smidt væk i 1800-tallet. For på det tidspunkt var der mange i kirken, der mente, at alt skulle kunne forstås med fornuft og intellekt. Det med Djævelen var ligesom ude af trit med tidens oplysthed. Heldigvis kom man til fornuft og beholdt forsagelsen. Og det er vist nok ikke mindst Grundtvigs fortjeneste.

Men er det virkelig rigtigt, at der findes en ond og magtfuld dæmon, som er efter os? Mange mennesker i dag tror, at det med Djævelen er gammel overtro. Desværre. For hvis man slet ikke regner med Djævelen, kan han lettere få sin vilje med os. Børn, der ikke regner med, at Djævelen eksisterer, tror, det er ganske uskyldigt at lege ”Ånden i glasset”. Men mange af dem er blevet forfærdende meget klogere. Mange tror, at programmer som ”Åndernes magt” i sin tid eller okkult inspirerede gyserfilm kun påvirker vore følelser. Men sandheden er, at vi til alle tider som mennesker er kastet ud i en åndelig kamp på liv og død. En kamp, hvor ondskabens åndemagter anført af Djævelen kæmper mod Kristus, Livets Herre, om vores liv og evighed. Derfor vil vi i dag se nærmere på, hvordan Djævelen prøver at få os bort fra Gud, og hvordan vi kan stå Djævelen imod.

* Men inden vi kommer så langt: Hvad er så det onde? Hvordan er det onde kommet ind i verden? Er Gud ikke almægtig og kunne dermed have forhindret det? Hvordan er vi overhovedet skabt med muligheden for at synde og for at blive fristet, når han vidste, hvor galt det ville gå?

Men det er egentlig farligt med den slags spekulationer, for det fører til et af to: enten til vranglære om synden eller til fornægtelsen af den.

Derfor: Hvad siger Skriften om syndens oprindelse?

Tre kendsgerninger står fast efter Guds eget Ord:

1. Det onde stammer ikke fra Gud,
2. heller ikke fra den skabte materie,
3. men fra en åndspersonlig skabning!

Skriftens vidnesbyrd i al korthed er, at det onde er blevet en kendsgerning ved, at en oprindelig god skabning har sat sig op imod Gud og faldet i synd – nemlig Satan ... eller som han også kaldes: Djævelen, den onde, denne verdens fyrste, den gamle slange, Beelzebul, drage, fjende, løgner, frister osv.

Der står i bibelen, at da Gud skabte, var han alene – derfor må Satan være en af Guds skabninger. Han omtales som en engel, og der siges, at han syndede fra begyndelsen. Dvs. at han er skabt god, men må have faldet umiddelbart efter, at han er skabt.

Videre læser vi i bibelen, at der sammen med ham faldet en masse engle – de, som udgør ”ondskabens åndemagter”! – med Satan som den ledende, anføreren, generalen – ”hersker over luftens rige”.

På den måde bliver han den højeste engel, der alene har Gud over sig.

Skriften siger ikke noget om, hvordan det gik til, at Satan faldt. Dog står der adskilligt om, hvad hans fald indebar: Nemlig at det er Sønnen Jesus Kristus, som han hader og forsøger at udrydde – også at udrydde enhver, som tror på ham – at han oprejser Antikrist, som betyder en, der er imod Kristus – en, der er i stedet for Kristus – og dermed gør krav på at indtage den plads hos os mennesker, som rettelig tilkommer Sønnen.

Resultatet af dette fald er, at Satan er blevet Guds direkte modsætning: løgnens Far, den store ødelægger og forfører, Guds fjende frem for alle fjender.

* Læser vi Skriften tydeligt, ser det ud til, at den sataniske synd mere og mere vil gøre sig gældende i det historiske kulturliv. Der vil opstå antikrister og forførende ånder, som mere og mere skal bane vej for den sidste endelige Antikrist, han, som Djævelen skal give hele sin magt til – banet gennem politisk, økonomisk og religiøst forfald.

Altså, som der står på arket i dag:

Djævelen er de faldne engles anfører – Guds modstander – ophav til al løgn og alt ondt.

* Men Djævelen har gode medarbejder i os.

Mennesket er skabt godt, med forudsætning for at udvikle sig til fuldkommenhed i samliv med Gud.

Hvordan er det syndfrie menneske så blevet syndigt? Jo, det skete gennem et historisk, åndspersonligt fald i synd. På den måde er mennesket blevet et faldent og ødelagt menneske.

Det skete ved, at Satan fristede. Det skete ved et bedrag ind i synden.

* Hvordan skete så dette fald? Ja, det første, vi ser, er, at Djævelen ikke kunne lede mennesker til fald uden først at få det bort fra Guds ord! 1.Mos.3 fristede Djævelen Eva med ordene: *Har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af træerne i haven ...* – i lighed med Jesu fristelse i Matt.4. Men Jesus gjorde det, som Adam og Eva skulle have gjort: *han holdt sig afhængig af Guds ord.*

Derfor tager Djævelen udgangspunkt i Guds tale til mennesket – og med et bedrag om at bekræfte ordet, søger han at afkræfte det overfor menneskene.

Altså: *mistillid til Guds ord – vantrø – lyst til det onde – selve faldet ...* og det er egentlig et paradigme på fristelser på både stort og småt ... (gentag!).

* Hvad er følgen så af menneskets fald i synd?

Jo, ganske enkelt: Gudsbilledet er ødelagt. Synden kom ind i verden og fortsætter i menneskenaturen som syndighed og arvesynd ... noget vi er medfødt til – noget der sidder i vort dna!!! Og i og med synden kom døden jo ind i verden, og dermed også lidelsen.

Tabet af gudsbilledheden består i, at vores personlighed er blevet forandret overfor Gud – og dermed får menneskets personlighed også et helt andet etisk indhold, end det oprindeligt havde.

Menneskets oprindelige grundholdning har vejet pladsen for en ny grundholdning, en ny grundindstilling. Før var vi Gud-tilvendt, nu er vi som falde mennesker Gud-fravendt. Fra at være Guds ven er mennesket blevet Guds fjende.

Og det får indflydelse på tre måder:

- 1) i menneskets individuelle forhold til Gud
- 2) i menneskets indbyrdes forhold som mand og kvinde – den sociale side ved gudsbilledheden
- 3) og i menneskets forhold til skabningen – den kulturelle side ved gudsbilledheden ...

- vi er blevet selviske – seksualiteten er blevet målet, ikke midlet – osv.

Og alt dette er altså gået i arv – det vi kalder arvesynden – som ikke er et ord fra Skriften, men sagen er i Skriften. F.eks. Sl.51,7: *I synd har jeg været fra jeg blev født, i synd fra min mor undfangede mig.*

Jamen, er det ikke uretfærdigt, at Gud kræver én for alle og alle for én – fordi Eva nu godt kunne lide det røde æble ... og Adam, det skvat ..?

Se, intet menneske vil nogensinde kunne forstå dette. Men Guds råd, sådan som det er forkyndt i Skriften, er meget klart: *Det er Guds vilje og væsen, som kommer til udtryk i, at Gud skaber mennesket som en slægt!* Det er udtryk både for hans helligheds afsky for synden og for hans kærlighed og nåde til synderen.

Ved at gøre alle ansvarlige for én – åbner Gud vej for sig selv til at gøre én ansvarlig for alle. På denne måde forkynder Skriften både Adam og Kristus som stedfortræder i menneskeheden: Adam er stedfortræder i syndefaldet – Kristus er stedfortræder i forløsningens genoprettelse ... *Han blev gennemboret for vore overtrædelser ... osv.*

Jesus er altså i kampen mod Djævelen vores stedfortræder – som Brorson siger: *Guds Søn har gjort mig fri / fra Satans tyranni!*

Jo, Jesus sejrede over Djævelen i det liv, han levede i vort sted. Det er derfor, han siger i dagens tekst: *I skal lære sandheden at kende, og sandheden skal gøre jer frie ...* og det sker ved, som der står i Hebr.12,2: at vi ser hen til Jesus, troens banebryder og fuldender!

For Jesus sejrede også over Djævelen ved den død, han døde i vort sted – og vi sejrer over Djævelen i det liv, vi lever ved at forsage ham. Vi har ikke andet at dække os under end Jesu allerede vundne sejr.

Derfor må vi i fristelsen forkynde Jesus for Djævelen – *Se hen til Jesus, han er min garant – det kan godt være, du har ret, Djævel, men se nu på Jesus ... han er der for mig!!!*

Og i nederlaget må vi forkynde Jesus for os selv – *Gud, hjælp mig til at se på Jesu sejr ... se, at han blev gennemboret for mine overtrædelser.*

Prøv at se dette klip fra Luther-filmen, hvor Luther netop forkynder det for hele menigheden og det unge par, hvis søn lige har hængt sig selv ... og nu af kirken får at vide, at sønnen var fortabt, at han var Djævelens barn, og de skulle frygte Gud ... da forkynder Luther Kristus lige op i Djævelens ansigt: VIS (1:20 min.)

Derfor skriver Luther også i salmen nr. 336:

*Vor Gud han er så fast en borg, han kan os vel bevare,
han var vor hjælp i al vor sorg, vort værn i al vor fare;
den gamle fjende led / er nu for alvor vred,
stor magt og argelist / han samler mod os vist, / ej jorden har hans lige.*

Jo, Djævelen er virkelig farligst, når han bliver angrebet og presset.

Derfor har jeg også personligt nogle gange måtte råbe: *Vig bag mig, Satan ...* når mennesker, som stod mig tæt, forsøgte at tage min frimodighed ... også som forkynder ... og forsøgte at ødelægge gudstjenestelivet ... *Vig bag mig, Satan!*

Som den unge teologiske student, der engang besøgte en gammel, pensioneret præst for at holde ham orienteret om sidste nyt fra universitetet.

”Ja, nu har vi da endelig fået afskaffet Djævelen på universitetet,” meddelte han en dag. ”Og det var da også på høje tid!”

”Jamen, dog,” svarede den gamle. ”Har I fået afskaffet Djævelen? Det var da skønt at høre. Hvornår skal I så til at afskaffe alle hans gerninger og alt hans væsen?”

Jeg har taget tre billeder med i dag – som kan hjælpe os med at lære af Jesus i denne kamp:

1. En due. Jesus var netop blevet døbt, inden han af Ånden blev ført ud i ørkenen og fastede i 40 dage. Ved dåben blev Jesus udrustet med Helligånden.

Du og jeg er også døbt, som lille Frederik i dag, med Helligånden og kan gennem bønnen lade os lede og fylde af Guds Ånd. Bl.a. når vi i Fadervor ber: ”Led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde.” Det er den kristnes daglige udrustning til mødet med Djævelen.

2. En lukket mund. Vi skal undlade at diskutere med Djævelen, også når han kommer og sætter spørgsmålstejn ved Guds ord og siger: *Mon Gud virkelig har sagt og ment!!!*

Jesus holdt munden lukket, da han blev fristet!

Når vi er i en konkret situation, hvor vi ved, hvad der er rigtigt, men har lyst til det modsatte, skal vi passe på, at vi ikke begynder at dreje og tolke Guds ord i en retning som får det til at bekræfte det, vi har lyst til. Lyt til din samvittighed og Bibelen, både omkring bagtalelse, omkring det at stjæle, omkring det at lyve, omkring det seksuelle i samfund, ægteskab, internet, film. Hold din mund lukket – og følg hans velsignelse.

3. En bibel. Jesus var velfunderet i Bibelen. Han kendte Guds plan og vilje til bunds, og derfor kunne Djævelen end ikke bringe ham til at vakle.

Derfor lærer konfirmanderne også 5 skriftsteder udenad i løbet af året, fordi jeg har et spinkelt håb om, at de vil poppe op i nøden.

Da vil Djævelen vanskeligt kunne få os til at vakle.

Og disse centrale dele af Guds plan og vilje har vi i kirken fra gammel tid hængt op på katekismusundervisningen over De ti Bud, trosbekendelsen, Fadervor og undervisningen om dåben og nadveren. Derfor lærte man i gamle dage Luthers lille katekismus udenad. Og i dag har vi en opdateret katekismus. (VIS)

Det er uden tvivl et rigtigt godt værn imod Djævelens fordrejninger af Guds ord! Lad os tage den nye katekismus til hjerne og hjerte – og kaste os ud i en åndelig kamp på liv og død – lad os vælge livet og forsage Djævelen.

For husk på, hvad der står i Rom.8: ... *I alt dette mere end sejrer vi ved ham, som har elsket os.*

*... og tage de vort liv, / gods, ære, barn og viv,
lad fare i Guds navn! Dem bringer det ej gavn,
Guds rige vi beholder. (DDS 336,4)*

Amen.